

prima instanță: I. Malanciuc
instanța de apel: N. Vascan, E. Clim, Iu. Cotruță

dosarul nr. 2ra-107/18

ÎNCHEIERE

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Nadejda Bejan

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Nadejdei Bejan și a lui Mihail Bejan împotriva Consiliului sătesc Molovata raionul Dubăsari și Primăriei satului Molovata raionul Dubăsari cu privire la obligarea atribuirii cotei de teren echivalente

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Nadejda Bejan și Mihail Bejan și menținută hotărârea Judecătoriei Dubăsari din 11 august 2014, prin care a fost respinsă cerința cu privire la repunerea în termen a acțiunii și respinsă acțiunea

constată:

La 22 mai 2014, Nadejda Bejan și Mihail Bejan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului sătesc Molovata raionul Dubăsari și Primăriei satului Molovata raionul Dubăsari cu privire la obligarea atribuirii cotei de teren echivalente.

În motivarea acțiunii au invocat că Nadejda Bejan și Mihail Bejan se află în căsătorie și locuiesc în XXXXX XXXXX, domiciliu pe care l-au avut și la situația anului 1 ianuarie 1992.

Menționează că conform informației din carnetul de muncă, Nadejda Bejan, în perioada anilor 1977-2000 și Mihail Bejan în perioada anilor 1978-2000, au activat la Gospodăria Piscicolă „Pridnestrovsc” din satul Molovata raionul Dubăsari.

Relevă că conform certificatului de proprietate privată nr. 44/17109 din 23 martie 1999, eliberat în baza deciziei Comisiei de privatizare a bunurilor

întreprinderii agricole CA „Moldova” nr. 01 din 7 septembrie 1996, Nadejdei Bejan i-a fost atribuită cotă-parte valorică din patrimoniul CA „Moldova”, aflată în satul Molovata raionul Dubăsari, în sumă de 178 lei.

Afirmă că la situația din 1 ianuarie 1992, Nadejda Bejan a avut o vechime în muncă de 15 ani, iar Mihail Bejan de 26 ani și fiind locuitori ai XXXXX XXXXX, Primăria satului Molovata raionul Dubăsari ilegal nu le-a atribuit cote de teren echivalente.

Indică că prin decizia Consiliului sătesc Molovata raionul Dubăsari nr. 08-16 din 10 septembrie 2013 le-a fost refuzată atribuirea cotei de teren echivalente pe motiv că cele 5 % din Fondul de Rezervă a primăriei a fost epuizat.

Notează că au depus cererea prealabilă de a le atribui cotele de teren echivalente, care însă prin decizia Consiliului sătesc Molovata raionul Dubăsari nr. 11-17 din 18 decembrie 2013, a fost respinsă.

Consideră că dâșii beneficiază de dreptul la cote de teren echivalente și autoritățile publice locale sunt obligate să le atribuie, nu din rezerva primăriei, dar din fondul de privatizare.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 12 alin. (1), (2) și (4) Cod funciar, art. 85 alin. (4) CPC.

Solicită admiterea acțiunii, obligarea Consiliului sătesc Molovata raionul Dubăsari și Primăriei satului Molovata raionul Dubăsari să le atribuie în proprietate privată a câte o cotă de teren echivalentă, în satul Molovata raionul Dubăsari.

Ulterior, Nadejda Bejan și Mihail Bejan și-au concretizat cerințele din acțiune, prin care au solicitat repunerea în termenul de prescripție a acțiunii, obligarea Consiliului sătesc Molovata raionul Dubăsari și Primăriei satului Molovata raionul Dubăsari de a le atribui în proprietate privată cota de teren echivalentă, a câte 0,615 ha, fiecăruia.

Prin hotărârea Judecătoriei Dubăsari din 11 august 2014, a fost respinsă cerința cu privire la repunerea în termen a acțiunii și respinsă acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2014, a fost respins apelul declarat de către Nadejda Bejan și Mihail Bejan și menținută hotărârea primei instanțe.

La 14 noiembrie 2017, prin intermediul Oficiului Poștal, Nadejda Bejan a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2014, prin care a solicitat repunerea în termen a recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, obligarea Consiliului sătesc Molovata raionul Dubăsari și Primăriei satului Molovata raionul Dubăsari de a-i atribui ei, în proprietate privată a câte 50 % din cota de teren echivalentă în satul Molovata raionul Dubăsari și în calitate de succesori, cota-parte a soțului decedat Mihail Bejan.

În motivarea recursului a menționat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le ca ilegale și neîntemeiate.

Sușține că concluziile instanțelor de judecată ierarhic inferioare sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar normele de drept material au fost încălcate.

Obiectează că prima instanță greșit a concluzionat că Nadejda Bejan și Mihail Bejan urmau să îndeplinească pretențiile sale Comisiei funciare, deoarece Primăria satului Molovata raionul Dubăsari și Consiliul sătesc Molovata raionul Dubăsari nu au nicio obligație asupra atribuirii cotei de teren echivalent.

Relevă că instanțele de judecată ierarhic inferioare au aplicat o lege inexistentă și anume prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 130 din 2 martie 1992 despre aprobarea Regulamentului cu privire la comisiile funciare sătești, de orășel, orășenești și raionale, care a fost abrogată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 118 din 11 februarie 2013.

Cu referire la dispozițiile art. 14 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, susține că doar Consiliul sătesc Molovata raionul Dubăsari este competent de a soluționa cererea privind atribuirea fără plată a cotei de teren echivalente și nu o altă instituție sau subdiviziune.

Sușține că în ședința de judecată atât ea, cât și Mihail Bejan au declarat că în anul 1999 s-au adresat Primăriei satului Molovata raionul Dubăsari cu cerere de a le atribui cota de teren echivalentă, iar Consiliul sătesc Molovata raionul Dubăsari și Primăria satului Molovata raionul Dubăsari au recunoscut faptul depunerii cererii în anul 1999 cu privire la atribuirea cotei de teren.

Astfel, consideră că instanțele de judecată ierarhic inferioare neîntemeiat au invocat că ea și Mihail Bejan nu au demonstrat că s-ar fi adresat la Primăria satului Molovata raionul Dubăsari cu privire la atribuirea cotei de teren echivalent.

Menționează că Consiliul sătesc Molovata raionul Dubăsari a refuzat în atribuirea cotei de teren echivalente doar în anul 2013, refuz pe care îl consideră că este ilegal deoarece contravine prevederilor art. 12 Cod funciar.

Cu referire la prevederile art. 272 Cod civil, insistă că având în vedere că Primăria satului Molovata raionul Dubăsari, la cererea din anul 1999 nu i-a refuzat în atribuirea cotei de teren echivalente, iar refuzul a fost invocat în anul 2013, consideră că dreptul la acțiunea a apărut în anul 2013, termen de prescripție pe care l-a respectat.

În susținerea cererii cu privire la repunerea recursului în termen, a invocat că în perioada anilor 2014-2017 dânsa s-a aflat la spital, fapt ce se confirmă prin înscrierile din fișa medicală.

Examinând argumentele recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Nadejda Bejan ca inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 CPC.

Conform art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de către Nadejda Bejan urmează a fi considerat inadmisibil din motiv că este depus cu omiterea termenului de declarare.

Astfel, după cum denotă actele cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău contestată cu recurs de către Nadejda Bejan, prin care a fost respins apelul declarat de către Nadejda Bejan și Mihail Bejan și menținută hotărârea primei instanțe, a fost emisă și pronunțată la 26 noiembrie 2014, în prezența Nadejdei Bejan, fapt ce se oglindește direct din procesul-verbal al ședinței instanței de apel din 26 noiembrie 2014 (f. d. 75-78).

Tot din materialele cauzei rezultă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată în adresa părților, inclusiv și a recurenteii, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 88).

Cu toate acestea, recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2014, a fost depus de către Nadejda Bejan numai la 14 noiembrie 2017, peste o perioadă de mai bine de 3 ani, prin urmare cu omiterea excesivă a termenului de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC.

Or, faptul depunerii cererii de recurs în afara termenului de procedură se confirmă prin însuși solicitarea recurenteii cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului, fără a indica că nu ar fi cunoscut despre decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2014.

Pe cale de consecință se va menționa că potrivit alin. (2) art. 434 CPC, termenul de 2 luni de declarare a recursului, este unul de decădere și nu poate fi restabilit, prin urmare acesta urma a fi respectat întocmai de către recurenta Nadejda Bejan.

De altfel, această motivație indică la netemeinicia cererii recurenteii Nadejda Bejan cu privire la repunerea recursului în termen.

La acest segment se va reitera că o astfel de soluție este compatibilă și cu respectarea standardelor inserate în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată, chiar și cu o singură zi, a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanțele de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Ponomaryov contra Ucrainei din 3 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou

descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recurenta a depus cererea de recurs cu omiterea evidentă a termenului de declarare a recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că în temeiul art. 433 lit. b) CPC, recursul declarat de către Nadejda Bejan urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. b), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Nadejda Bejan se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Luiza Gafton